

Suomen erityiskasvatuksen liitto ry. – Finlands specialpedagogiska förbund rf.

Viite Lausuntopyyntö 19.9.2014 35/041/2012

Luonnoksesta perusopetuksen opetussuunnitelman

perusteiksi Suomen erityiskasvatuksen liitto ry. lausuu seuraavaa:

Yleistä

- Luonnos perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi on rakenteeltaan selkeä. Jotta perusteista muodostuu jokaisen opettajan arjen työväline, on luotava sähköiset perusteet työskentelyalustaksi ja oman työn suunnittelun ja arvioinnin työkaluksi.
- Opetussuunnitelman perusteiden on annettava oppilaalle sellaiset taidot, joita tulevaisuuden työelämä työntekijöiltään kaippaa. Laaja-alaisen osaamisen osat alueet konkretisoivat näitä tarvittavia taitoja monipuolisesti. Ne tukevat myös hyvin erilaisten oppijoiden taitojen kehittämistä.
- On hyvä asia, että normi edellyttää opettajilta yhteistyötä. Monialaiset oppimiskokonaisuudet velvoittavat yhteisen työn tekemiseen. Monialaisuus tukee hyvin jokaisen oppilaan yksilöllistä oppimisen ja opiskelun ohjausta.
- Oppilaan rooli aktiivisena toimijana on opetussuunnitelman perusteissa vahvasti esillä. Osallisuuden merkityksen painottaminen on jokaisen oppijan etu.
- Kielikasvatuksen kokonaisuus on haaste tämän päivän monikulttuurisille kouluille. On hienoa, että jokaisen oikeus omaan äidinkielen ja sen käyttöön huomioidaan. Opettajalle tämä on kuitenkin iso haaste, sillä oppimisen ohjaus ja tuke-

minen monilla eri kielillä ei ole mahdollista ilman tulkkeja tai kielitaitoisia avustavia henkilöitä.

- Erityisopetus oppilaan erityisen tuen osana tulee selkeästi kirjata tukimuodoksi henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan. On hämmäntävää, että se puuttuu HOJKS:n sisältöluettelosta kokonaan, koska se on oleellinen osa oppilaan saamaa erityistä tukea.

Ohjauksesta ja tuesta

- On hyvä, että jokaisen opettajan velvollisuutta ohjata oppilaan opiskelua ja oppimaan oppimisen taitoja opettamansa oppiaineen osalta korostetaan.
- Eri oppiaineiden ohjauksen ja tuen osuudet eivät ole luonnoksessa yhteismittaisia. Osassa oppiaineita ei ole tuotu oppiaineen erityispiirteitä ohjauksen ja eriyttämisen lähtökohdaksi. Tämä puute tulisi korjata, sillä nykyisessä muodossaan perusteet eivät tue aineenopettajien työtä kolmiportaisen tuen toteuttamisessa.
- On ehdottoman tärkeää, että tukimateriaaleihin sisällytetään materiaalia oppimisstrategioista ja niiden soveltamisesta eri oppiaineissa.
- Ohjauksen ja eriyttävän opetuksen toteuttaminen oppilaiden yksilöllisten op-

pimisedellytysten mukaan edellyttää opettajilta taitoja, jotka voidaan taata järjestämällä riittävästi täydennyskoulutusta.

Arvioinnista

- On hyvä, että hyvän osaamisen kriteerit ovat selkeästi esitettyinä kunkin oppiaineen sisältöjen yhteydessä.
- On hyvä, että perusopetuksen nivelvaiheet on huomioitu arviointikriteerejä ja hyvän osaamisen kriteerejä kuvattaessa. Tämä selkeyttää sitä, mitä taitoja oppilaalta edellytetään, että hän voi menestyksekkäästi edetä seuraavalle vuosiluokalle.
- Tukimateriaalissa tulee hyvän osaamisen lisäksi olla materiaalia ja neuvoja yksilöllistettyjen oppimäärien arvioinnista sekä vierasta kieltä äidinkielenään puhuvien oppilaiden arvioinnista.

Paikallisesta opetussuunnitelmatyöstä

- Perusteluonnos tukee hyvin paikallista opetussuunnitelmatyötä.
- Sähköisten perusteiden toivotaan antavan hyvän työskentelyalustan paikallista opetussuunnitelmaa tehtäessä ja sen jälkeen opettajan arjen työssä.

Perusopetus luo pohjan jatko-opinnoille ja elinikäiselle oppimiselle. On siis turvattava jokaiselle oppilaalle kelpoiset opettajat ja oppilashuollon toimijat. Luonnoksessa todetaan, että jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen. Uudistus tuo mukanaan paljon täydennyskoulutustarpeita, joihin tulee ohjata riittävästi resursseja.

Opetussuunnitelman perusteisiin tulee liittää laaja-alaista osaamista, oppimiskokonaisuuksia sekä opiskelun ohjausta, eriyttämistä ja arviointia selventävää tukimateriaalia, jonka tulee olla helposti jokaisen opettajan käytettävissä.

Turussa 14.10.2014

Päivi Juntti **Marika Rae**
puheenjohtaja sihtööri

Suomen erityiskasvatuksen liitto ry.
Finlands specialpedagogiska förbund rf.